

Het Offerfeest in de Islam

Situering

Na het Christendom is de Islam de grootste wereldgodsdienst. De meeste Moslims leven in de Arabische wereld, Turkije, Iran, Pakistan, Bangladesh en Indonesië. In België leven er ongeveer 400.000 moslims. Moslims geloven net als Christenen dat God de wereld heeft geschapen. In de zevende eeuw gaf God zijn wetten en regels via zijn profeet Mohammed aan de mensen door. Mohammed legde deze vast in de Koran.

Een goede Moslim voldoet aan vijf hoofdverplichtingen (de 5 zuilen van de Islam):

- 1) de geloofsbelijdenis (sahada: Allah is de enige God en Mohammed is zijn profeet),
- 2) vijf gebeden per dag met het gezicht naar Mekka gericht (salaat),
- 3) aalmoezen geven (zakaat),
- 4) vasten tijdens de maand Ramadan,
- 5) minstens één keer in zijn/haar leven een pelgrimstocht naar Mekka maken (hadj).

Het offerfeest

Het offerfeest is de belangrijkste feestdag van het Islamitisch jaar. Het wordt volgens de Islamitische kalender gevierd op de tiende dag van de twaalfde maand (de hadjmaand).

Dit jaar heeft het Offerfeest plaats op **21 augustus 2018** en het duurt 4 dagen.

De Islam kent een maankalender. Een maanjaar is +/- 11 dagen korter t.o.v. een zonjaar. Daarom schuiven de maanden ieder jaar naar voor en bijgevolg heeft het Offerfeest ieder jaar +/- 11 dagen vroeger plaats dan het jaar voordien.

In het onderwijs is het Offerfeest (net als het Suikerfeest) officieel erkend. Leerlingen mogen, mits een attest van thuis, afwezig zijn op school. Dit is (nog) niet geregeld in het kader van tewerkstelling.

Op de tiende dag van de hadjmaand offert de pelgrim een dier. Dit offerfeest herinnert aan de liefde van Abraham voor God. Abraham was God namelijk zo toegewijd dat hij bereid was zijn zoon Ismaël te offeren. God zond daarop een schaap dat Ismaëls plaats op het altaar mocht innemen. Zo maakte God aan Abraham duidelijk dat hij geen mensenoffers wil, maar gehoorzaamheid.

Daarom herdenken moslims dit religieus feit door zelf elk jaar (vooral) een schaap te offeren.

Ismaël is een voorouder van de profeet Mohamed. Het Offerfeest is een groot feest als teken van dankbaarheid voor God om de Profetische Stamboom te beschermen. Het is dan ook niet voor niets dat het 'Aid el Kebir' (groot feest) genoemd wordt. Een andere benaming is Aid El Adha, het Offerfeest.

Islamitische families kopen en offeren een offerdier. Het offerdier is vaak een schaap of geit, maar ook grotere dieren zijn toegestaan. Zo kunnen zeven families samen een koe offeren. Het dier dient wel gezond te zijn.

Wie het zich financieel niet kan permitteren is hiervan uiteraard vrijgesteld. Meestal kunnen financieel zwakkeren met geschonken geld (aalmoezen, een andere belangrijke pijler van de Islam) wel een dier kopen en offeren. In andere gevallen krijgen ze vlees van geofferde dieren van andere families (zie verder).

Samen delen

Het offerfeest is vooral een feest van geven en goede daden. Delen met anderen is een echt Islamitisch gebruik, maar op deze dag wordt er nog eens extra de nadruk op gelegd.

Na het slachten wordt het dier in drieën gedeeld. Het eerste deel is voor de familie, het tweede voor gasten en het derde wordt aan de armen gegeven.

Het offerfeest wordt in Vlaanderen op uitgebreide wijze gevierd. Men bidt gezamenlijk in de moskeeën vroeg in de ochtend op de eerste feestdag. Hier wordt opnieuw de betekenis van het betreffende feest uitgelegd. Het is een periode van vreugde en blijdschap. Een periode waarin de moslim de gunsten van God explicieter kenbaar maakt en zijn dankbaarheid toont door deze vreugde te delen met zijn naasten en de gemeenschap.

Het is een echte familiefeest. Families bezoeken gedurende dagen andere families en ontvangen ook veel families.

Ze eten en drinken samen. Het is geen uitzondering dat een huis op een dag door vijftig bezoekers wordt aangedaan. Telkens als er nieuw bezoek komt vertrekt het vorige om opstopping te voorkomen. De logistiek hiervan hoeft niet van tevoren te worden geregeld maar wordt aanvoeld door de gasten.

Kinderen krijgen geschenken (vooral kleren, maar ook speelgoed, geld, ...).

Offeren

Het slachten (offeren) gebeurt in de daartoe uitgeruste slachthuizen. Meer en meer maakt men in Vlaanderen gebruik van "tijdelijke slachtvloeren", om te kunnen beantwoorden aan de vereiste slachtcapaciteit.

Een belangrijk deel van het vlees afkomstig van de offerdieren gaat naar de burens en behoeftigen. Men heeft ook oog voor dak- en thuislozen, met maaltijden bereid met het offervlees. Een eigentijdse en maatschappelijk geïntegreerde invulling van het offerfeest.

De voorschriften voor dit ritueel zijn:

- Een feestgebed verrichten in de moskee;
- De plaatselijke imam moet als eerste een schaap slachten;
- De offeraar moet zich in staat van reinheid bevinden;
- Zijn gereedschap (mes) moet zuiver en scherp zijn;
- Het dier mag niet onnodig lijden;
- Het dier moet gezond zijn en mag geen verwondingen vertonen.

Extra: Het verhaal van het offerfeest

In de Koran staat het verhaal van Abraham. Zoals je in de Bijbel Abraham tegenkomt, zo staat in de Koran het verhaal over Abraham. Ibrahim had een zoon. Zijn naam was Ismaël. Toen Ismaël tien jaar oud was, had Abraham een droom. Hij droomde dat Allah, de god van Mohamed en de moslims, hem vroeg om zijn zoon aan hem te offeren. Abraham hield veel van Allah en wilde hem volgen. Met een zwaar hart ging hij naar Ismaël en zei: 'O, mijn zoon, ik heb in mijn droom gezien dat ik jou moet offeren aan Allah.' Ismaël antwoordde: 'Doe wat Allah wil vader, ik ben er klaar voor. Samen gingen ze naar de berg waar Ibrahim Ismaël zou offeren. Toen ze daar aangekomen waren, daalde er een engel uit de hemel neer. De engel zei tegen Abraham: 'Wat Allah wou, heb jij voor hem gedaan.' De engel wees op een paar schapen: 'Allah stuurt je deze schapen om te slachten in plaats van je zoon.' Abraham en Ismaël slachtten de schapen en offerden ze aan Allah. Dit offer wordt door de moslims elk jaar weer herdacht met het slachten van schapen tijdens het offerfeest

De Hady

Eenmaal in zijn/haar leven moet de moslim die daartoe lichamelijk, **spiritueel** en financieel in staat is, een pelgrimstocht maken naar de heilige stad Mekka in Saoedi-Arabië. Deze pelgrimstocht ('hady') voert langs heilige plekken die worden geassocieerd met de profeten Abraham en Mohamed. De hady heeft plaats in de twaalfde maand. Dit is de maand van de bedevaart en het Offerfeest. Elk jaar vertrekken vanuit Vlaanderen honderden islamieten op bedevaart. De bedevaarders vieren het Offerfeest tijdens hun pelgrimage.